

Latweefchu Awifes.

Ur augtas Gewefchanas = Kummissiones firaun un nowehlefchanu.

Nr. 31. Zettortdeenâ 3imâ Jubli 1830.

No M e f c h o h t n e s.

Daschfahrt awifes laffa no laudin, fas leelu wezzumu peedsihwojufchi, un tablu ais fewim to gaddu-ffaitli atstahjufchi, fo jau pehz fwehteem raksteem retti kahds zilweks fawâ muhschâ fasneeds. To paschu mehß taggad no muhsu draudsßes bildinabt warram, un zerram fa schah-da sinna lassitajam ne buhs nepatihkama.

Rundales pagasta teefas wezzakaja Sprizze hnu Janna mahjäs, scho isgahjufchu pawaffaru paschas fainmeezes wezza mahte Bille 113 gaddus wezza nomirre. Winna dsimmusi tanni 1717tä gaddâ, Nihzes muhschâ, fo zeenigs Ehlerla fungß to brihd' turreja, un pee fa winnas tehws un mahte par muhschas laudin bija. Zebfchu weenigs behrns faweem wezzakeem buhdama, winna tatschu newarreja ilgi pee teem palift; tehws agri nomirre un zeenigi fungi to tif fo pa-augufchu Bille no mahtes atnehme pee fewim, fur wiffadi, ir grubti darbi bij jastrahda. Pa kahdeem laifeem zeenigas preilenes to mundru un mannigu Bille par fawu rohkas meitu paturreja, un schi fawâ weetâ tif labbi usweddahß, fa fungi no Nihzes atstahdami, to lihds aiswedde papreeksch us Kuldigu, un tad us Rundali, kad zittfahrtigais Kursemmes leelskungs Rundales muhschas waldischanu Ehlerla fungam uswehleja. Ap scho laifu Rundalê to leelu un brangu pilli taiffja, un kahds no teem amnatneekem, fas pee pils strahdaja, dischleris Wittums, mihleja un prezzeja Bille par fawu fewru. Dascheem bij fo runnabt un brihnitees par scho pahri, jo Bille jau fawus 43 gaddus wezza, un Wittums tiffai jauneklis bija no 20 gaddeem. Tatschu scheem meers un laime eeksch laulibas ne peetrufte, jo tee, un pawiffam Bille, ne kad ne atkaphahß no Deewa bihjaschanas un taifnibas. Papreeksch

winni kahdu laifu Zelgawâ dsihwoja, pehz usnehme Wittums Rundales fudinallasfrohgu; bet patß ar fawu amnatu pa muhschahin, fur darßs gaddijahß, strahdadams, Billei wifswairaf weenai paschai mahjas apfohpschana palifte. Schè nu winna allasch fâ prahtiga un darbiga fainneeze un mahte rahdijahß, un Deews arri fawu fwehtibu dewe ir pee mantas un pahrtiffuma, ir pee behrneem; jo tee trihs behrni, ar fo Deews tohs apdahwinaja, winneem par gohdu un preeku isdewahß. Sawu mahti, fas arri lohti wezza tappe, Bille ilgus gaddus pee fewim paturreja un ar wiffu mihlestibu, fâ peenahkabs, lihds pehdigam gallam kohpe. Jau winna fawas paschas usaugufchas meitas pee wihreem islaide, jau schahin atkal pa laifeem behrni un leeli behrni, bet Bille arween wehl pee dsihwibas un spirituma; kautschu ta, fâ no jaunahm deenahm fâ arri jo prohjam ar warren stipru un pastahwiqum wesselibu newarreja leelitees. Ur sawahin fihkahn finalkahn meefahm pee grubteem darbeem augufi un dsihwodama, daschadas flimmibas, un fewifchki fawas neddelas, pahrzeetufi, tas wifseem ittin par brihnumu bija, fa winna tif ilgi pee dsihwibas palifte. 53 gaddi tai eeksch laulibas dsihwojoht arridsan jau bij pahrlaifti; nu nomirre Wittums, un Bille aisgahje pee behrneem dsihwoht; papreeksch pee dehla, fur winnai nepatiffe, tad pee wezzakas meitas, Gahdneeku fainmeezes. Kad schi meita, furras wihrs muhschâ par waggari bija, arri jau wezza un atraitne paliftufi faweem behrneem mahjas atdewe, tad Bille aisgahje us Sprizzeheem pee wezzakas meitas-meitas, fas lihds ar fawu fainneeku to tif lohti wezzu mahti ar behrnifchku prahtu gohdaja un mihleja un neapniffufchi apgahdaja un kohpe. Daschu gaddu Bille schè wehl fagaibija, un peedsihwoja kad arri Sprizze hna wezzaka

meita apprezzejahs un farvu pirnu behrnu dsemdaja; bet nu pee tahda wezzunna wiinnai arri leela wahjiba un bespfehziiba jo deenas jo wairaf raddijahs; azzis paliffe gluschi tumschas, un wiffi lohzekli tif stihwi ka retti no gultas spehja pazeltees; bet prahts un sapraschana lihds gallam tif gaischi un jautri, ka wiinna wiffas leetas warreja atminnetees, un par wiffu, kas notiffe, waizaja un farunnajahs. Kad wiinna pehdigu reis' pee swehtu meelastu gabje, tad patte wehl ar stannu halki dseesnu isdseedaja un luhgshanas nossaitija, ar karstahm affarahm ilgodamees, lai Deews wiinnu no schahs semmes atnentu. Tatschu wehl kahds gads aisgabje, lihds wiinna schinni pawassarà, fur tif dauds laudis mirre, arri kà kahde isdeggufti swezzite lehniinam isdssiffe. Pee farweem pehznahkameem peektu augunu peedsihwojusfi wiinna pawiffam 42 behrnus un behrnu-behrnus atstahje. Un ne ween par farvu zilts-ffaitlu wiinna warreja preezatees, Deews to jo wairaf wehl zaur to eelihgfinoja ka wiffi wiinnas pehznahkami gohdam usweddahs, un peemihlibà pee zilwekeem, kà arri labbà Deewa swehtibà dsihwo.

Conradi.

N o R a n d a w a s tai 17tâ Jubli.

Par muhsu pussi paldees Deewam scho gaddu kweeschi un rudsi labbi stahw, arridsan tee waffareji labbi rahdahs. Bet seens scho gaddu, kad zauri rehkina, zettorta dalla masafi irr ne kà pehrnaja gaddà, bet tas patš irr faufi fanemts tappis.

Wehschi eesfch muhsu uppehm scho gaddu par brihnumu knappi. Kà dsird, schee arri us zittu gabbalu scho gaddu dauds ne-effoht. Laudis to waino dohd, kad zaur to pagahjuschu stipru seemu schee irr pohstà gahjuschi, kas gan tizzams irr, kad schee eesfch tahdahm uhdena weetahm, fur tasfals faufu darrija, waijadseja pohstà eet. Za arri tahs istabas muschas, kurras mums nemaš newaijadsetu, scho gaddu tif dauds neredsam, kà zittòs gabbòs, fur schee neleeschi tif dauds irr, kad zilweks newarr dabbuht meerigi pa-ehst.

R . . . e.

No Augsburgas walsts = landahga, kas 1530 tappe turrehts un no tahs ewangeliffas tizzibas = apleezibas, kas schinni landahgà tappe nodobta un preekschlaffita.

(Beigums.)

(S t a t t e e s N r. 30.)

Tas bahrgais Augsburgas landahga spreedums netappe isdarrihts. Jo wiff paliffe, kà bijis. Tee ewangeliffi kungi ne isbihjahs, un neko neatlaiide. Tapehz jau 1532 tappe Dirnbergas pilfatà, tizzibas = meers us laifu noderrehts, prohti, kamehr leela basnizas-fanahkschana tapfchoht safaukta; bet tas padohms arri negeldeja. Keisers Kahlis pehz gallà tanni paschà gaddà, kad Lutters mirre (prohti 1546tâ gaddà), karru eefahje prett teem ewangeliffkeem walsts-leelkungeem, un tohs dohmaja ar warru pahrspeht. Bet arri schis padohms isnihke. Gan wunsch kahdu brihdi uswinneja, bet tonehr us beigahm tas Satschu Ruhrwirfts, Mohrizis wahrda, wiinnu ar gudribu un karru uswarreja, un atfal Augsburgà 1555tâ gaddà, tappe pilnigs tizzibas = meers noderrehts. Ewangeliffkeem laudim paliffe us muhschibu drohschiba un brihwiba farvu isffaidrotu tizzibu Wahzsemme kohpt un turreht. Un tà nu lihds schim laifam irr kattoliffa basniza no ewangeliffas basnizas atschirta paliffusi.

Leels tiffums un eeraddums muhsu basnizà irr, ka mehš neweenu zittu tizzibu ne eenihstam un neweenu zilweku ne pasuddinajam, kas zittadi tizz ne kà mehš. Mums pehz Ewangeliumna, jeb Kristus mahzibas, peeklahjahs mihligi un saderrigi dsihwoht ar wisseem laudim. Mehš preezajamees un Deewam pateizam par muhsu tizzibas = isffaidroschanu, un pee swehtas Bihbeles ween turramees, ne kahdu zilweka = eezelschenu tizzibas = lectàs zeenidami. Mehš wiffas semmes paklausigi effam teem semmes-kungeem, waldineekeem un likkumeem, un effam drohschi, ka zil ilgi mehš tà turrefimees Deews muhsu basnizu arri usturrehs un fargahs. Zittin ihpaschiga labba dsihwe irr mums Kreewu = semmè.

Jo, lai Kreeweem arri dauds weetas zittadas tizzibas = mahzibas buhtu, ne ka mums, tomehr ir winni ne weenu eenihst un pasuddina tizzibas labbad, un muhsu Keisars ikweenu parwalstneeku zeesch, apfarga un gohdâ turr, lai no kautkadas tizzibas buhtu. Woi mehs nedsihwojam labba tizzibas meerâ? Woi muhsu basnizas netohp buhwetas un usturretas? muhsu mahzitaji netohp kohpti un gohdati? Arridsan tablôs Kreewu = semmes gabbalôs ewangeliskas basnizas atrohn, pafchâ tablâ Sibiriija irr muhsu tizzibas mahzitaji. Dohdeet tadehl muhsu Keisaram allasch leelu gohdu, un luhdseet Deewu ittin no firds par Winnu un winna waldischanu, jo kad Winnam labbi klahjabs, tad arri mums labbi klahsees.

Mugsburgas tizzibas = apleeziba, jeb Mugsburgas Konfessione lihds schim latwiskâ wallodâ nebij lassama. Schinni gaddâ irr Tehrpattas augstas stohlas fungi par to gahdajusch, ka ta arridsan latwiskâ un iggauniska wallodâ drukkata taptu. Jo Tehrpattâ irr grahmata isdohfa, kura muhsu tizzibas = apleeziba, wahziski, latiniski, iggauniski un latwiski blakkam un kohpâ nodrukata irr. Schi grahmata nu nenahs semneeku rohkâs, jo ta buhs dahrga, bet kassinn woi no tahs ta latwiska pahrtulkoschana ne taps ihpaschi nodrukata, lai arridsan gudri latweeschi sinnahst dabbutu, ka preeksch 300 gaddeem muhsu tizzibas = isflaidrotaji irr mahzijusch un rakstijusch. No schi padohma taps turpmaâ gaischaka sinna dohta.

— 3.

Seewinu nelaimē.

Ecksch kahdas pilskestas, kas Pohlu semmē bij, Celsahs eenaidneeks isleedams affini. To zeetu kreposti tās eenehmis ar warru, Bet winnam noschahwe dauds drohschus saldatu; Par to eedusmojees, ar atreibschanas garru, Winsch sawâ trakkunâ gribb nokant wihrischkus. W Deewin! kahdas waimanas nu zellahs Starp seewischkahn! Klau simtu simti kleeegschanas! Jau aufis fahp, kad weenu kleebscht pretti wekkahs, Kur paliksi, kad tik dauds nokleedjahs?

Tahs schurp un turpu freen ar ismissuschu prahtu, Ar matteem islaisteem, tahs schuulst un norauda, Un rohkâs schnaugdamaš tahs steldsin steldsahs klahu, No bailehm pahremtas, pee karra leelkunga; Wp zelleem winnam kricht, lai wihru dsihwib' taupa, Lai wiffas mantas nemm, lai wiffas mahjas laupa, Lai schehlo wihrus ween! — Woi starp schahm seewinahn

Ne weena pascha bij, kam wihrs jau seewinahn? — Ne weena! — Nu, kam tahda tizzib' ne patikke? — W jauki laiki bija wihreem seewischkahn! —

Jo reds ne weena pascha ne atrahwahs, Tam Generahlam atnest sawu glihtumu. Par nelaimi schim aplam prahâ schahwahs, Wehl seewahm uslikt gruhu swehrestu, Ka tahs nemuscham ne ar wihreem ne gribb teep-tees,

Par tahdu mihlestib' ne kad pee winneem recbtees, Ne kad to preekschâ mest, nekad ar luhgshanu No winneem wiltigi speest jaunu greesnumu. — Nu dabjuja ikweena sawu laulatu! —

W sawu lihgsnibu! a! sawu saldu preeku! Kas gan ar wahrdeem to warr flaidri istahsibt? Kâ seewas aplamj tohs, un nobutscho parleeku, Pee firds tad atkal speesch un teem ap kaku kricht! — Nu eenaidneeks atstahje pilskestu. Tahs seewas stahweja

Un dahrgam karrapulkam pakkal stattija: Tad wiffas preezigas ar wihreem dewahs mahjas. Woi winnahm nu lihds gallam labbi klahjabs? — Kas dewe! — Jo pehz masu brihtinu Tad issubde no seewu prahta Tahs diwehfel's meers ar wiffu preezibu, Kas tahm zaur wihru glahbschanu bij' dahwinata. Tahs gruhiti sehrojahs, jo swehrestiba speesch Un kluffu zeeschana to firdi greestin greeesch; Tahs eekriht flimmibâ, no gultas ne warr zeltees, Zaur dsihwes apnikschan' ne kahdu zerrib' fineltees; Un wehl pagallam ne bij' desmit deeninas, Tad mirre dewin simti seewinas! —

Tas nahze gan no Generahla dusmibas!

P.

Teefas fluddinaschanaš.

W pawehleschanu tahs Keiserikas Gohdibas, ta Patwalbineeka wiffas Kreewu Walstis 10. 10. 10., no Wentes pilskunga teefas ikkatram tohp sinnam darrihts, ka weena pulse sehwe, trijn gabbu wezza, no ta Wentes pilskunga saimneeka Sandarta us winna

plawas irr atrafta un tas kam ta patti peederr fcheit tohp usaizinahts, wifwehlaki fefchu neddetu ftarpâ no tash deenas fchihs pafloodinafchanas fcheit peeteiftees, un kad ftaidri parahdijis, ka ta winnam peederr, fcho peeminnetu fehwi pehz atlihdinafchanas to mafku atnemt, zittadi ar winnu, kad fchis laifhs buhs pahrgahjis, pehz lifkumeem taps turrehts.

Wentespilli 3otâ Juhni deenâ 1830. I
(Z. S. W.) Wifkungs Rönne.
(Nr. 1385.) Registrators Tommerop.

Us pawehleschanu tash Keiserifkas Gohdibas, ta Patwalbineeka wiffas Kreewu Walfts ic. ic. ic., tohp no Kalnazeema pagasta teefas wiffi tee, kam taifnas praffifchanas pee ta Kalnazeema fainnee-ka Peitini Janna, Kuhrinu Jehlaba un Ohglu Eihmana, kas fawas mahjas pee inwentariuma truhkuma un zittu parradu labbad wairs nespchdami wal- diht, un par furru mantu konkurse irr fpreesta, fchei- tan aizinati, lai diwju mehneschu ftarpâ, prohti lihds 28tu Augusta f. g. kas tas weenigais un isflehgscha- nas termihns buhs, woi paschi, woi zaur weetnee- keem, fur tabdi peenemmami, pee fchihs pagasta teefas peeteizahs, un tad fagaiba, fo fchi teefa pehz lifkumeem fpreedihs. To buhs wehrâ nemt.

Kalnazeema pagasta teefa 28tâ Juhni 1830. I
F. Uhdre, pagasta wezzafais.
Nott, pagasta teefas ftrihweris.

Us pawehleschanu tash Keiserifkas Gohdibas, ta Patwalbineeka wiffas Kreewu Walfts ic. ic. ic., tohp wiffi tee, kam kahdas taifnas praffifchanas pee ta Puffeneekas fainneeeka Waffeneeku Emmara buhtu, kuresch inwentariuma truhkuma un zittu parradu behl, fawas mahjas nodewis, aizinati, lihds 26tu deenu Augusta mehnescha pee fchihs pagasta teefas peeteif- tees.

Puffeneekas pagasta teefa 3fchâ Juhli 1830. 2
(S. W.) +++ Lihzeneeku Jannis, pagasta wezza-
fais.
(Nr. 23.) G. Ratterfeld, pagasta teefas ftrihweris.

Us pawehleschanu tash Keiserifkas Gohdibas, ta Patwalbineeka wiffas Kreewu Walfts ic. ic. ic., tohp no Schlohtenbekkes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas praffifchanas pee ta Schlohtenbekkes

fainneeeka Muhrneeku Janna irraid, kas nespchibas behl, fawas mahjas atdewis, un par furru mantu ta konkurse nolifta irr, usaizinati, lai wifwehlaki fefchu neddetu ftarpâ no appafchraftitas deenas pee fchihs teefas peeteizahs, io pehz nolifta termina newecns wairs netaps peenemts.

Schlohtenbekkes pagasta teefa 1otâ Juhli 1830. 2
Dafke Janne, pagasta wezzafais.
(Nr. 37.) Günther, pagasta teefas ftrihweris.

Kad tee Uggales fainneeeki Wezzpreekuffu Prizzis, Jehzu Ulbrifis, Wilderu Pechteris un Kallitu Walts, fawas mahjas nespchibas behl atbewufchi un par furru mantu inwentariuma truhkuma pehz konkurse fpreesta, tad wiffi tee, kam no winneem kahdas taif- nas parradu praffifchanas buhtu, fcheit tohp ufsautli, lihds 6tu Septemberu f. g. pee fchihs pagasta teefas peeteiftees, io wehlaki neweens wairs peenemts tik.

Uggales pagasta teefa 12tâ Juhli 1830. 2
+++ Pohge Diodschis, pagasta wezzafais.
Carl Freyberg, pagasta teefas ftrihweris.

No Bramberges pagasta teefas tohp zaur fcho pa- fluddinahts, kad tanni 4tâ Augusta deenâ f. g. eefsch Lipftu muifchas Aufinu mahjahm tash atlifkufchas mantas no teem zaur konkursi atftahjufcheem fainnee- keem Aufinu Dobra, Aufinu Velleka un Bahkullu Krischjahna zaur uhtropi taps pahrdohstas, fur tee pir- zeji preefch pufsbdeenas warr fapulzinatees.

Brambergas pagasta teefa 1mâ Juhli 1830. I
U. Stafle, peefehdetais.
(Nr. 131.) Janifcheweky, pagasta teefas ftrihweris.

Zitta fluddinafchana.

No Wezz=Swahrdes muifchas waldifchanas tohp fluddinahts, ka ar fcho gaddu tas Jehlaba tirgu, kas fche tohp turrehts, ka lohpu un jehru tirgus bes nekahdu muitu tohp eezelts, tapehz tas zaur Awifchm iffatram tohp finnamis darrihts, ka tee pirzeji un pahrdeweji fcho jaunu tirgu, us furru lohpi un jehri taps pirkti un pahrdohhti un kas fcho gaddu bes ne kah- das muitas fcheit tohp turrehts, io plafchaf un tahlaf finnanu dabbohni.

Wezz=Swahrdes Krohna muifcha tanni 28tâ Juh- ni 1830. I
Carl Friedr. Kappeller, difpument.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen. Regierungs=Assessor Dieberichs, für den Censor.
No. 370.